PRAVIDLÁ AKADEMICKEJ POCTIVOSTI A INDIKÁTORY NEAUTENTICITY PRÁCE

Rýchly sprievodca pre učiteľov SOŠ hotelových služieb a obchodu Zvolen

1. NAJČASTEJŠIE INDIKÁTORY NEAUTENTICITY PRÁCE

Pri overovaní originality a samostatnosti žiackej práce sa pedagógovia zameriavajú na nasledujúce varovné signály a indikátory neoprávneného využitia AI:

Indikátor neautenticity	Charakteristika a prejavy
Náhla a výrazná zmena štýlu či slovnej zásoby	Nápadný odklon od doterajšieho písomného štýlu, gramatickej úrovne a formulácií žiaka.
Neprirodzené slovné spojenia a syntax	Použitie neobvyklých štylistických obratov, fráz a konštrukcií typických pre veľké jazykové modely a automatizovaný preklad.
Prítomnosť faktických chýb a halucinácií AI	Výskyt vymyslených faktov, neexistujúcich odborných zdrojov, vymyslených citácií, autorov alebo nesprávnych historických a technických údajov.
Vedomostný nepomer pri ústnom prejavovaní	Stav, keď žiak pri rozhovore nedokáže vysvetliť odborné pojmy, logiku alebo postupy použité v jeho odovzdanej práci.
Orientačný charakter AI detektorov	Výsledky automatických AI detektorov majú len podporný/informatívny charakter a nesmú byť jediným dôkazom neautenticity.

2. MECHANIZMY OVEROVANIA A NÁSLEDKY (SANKCIE)

Postup vyučujúceho pri podozrení na neoprávnené použitie AI:

Medzi najpoužívanejšie detektory v akademickom a vzdelávacom prostredí patria **GPTZero** (obľúbený samostatný nástroj s rozborom po vetách), **Turnitin** (priamo integrovaný do školských LMS systémov ako Moodle či Canvas), **Copyleaks** (vhodný na oddelenie plagizovania od AI textu), **Winston AI** (vysoko presný nástroj s podporou skenovania dokumentov) a **Originality.ai** či **Pangram**. Žiadny detektor nie je 100 % spravodlivý (falošná pozitivita sa pohybuje medzi 2 % až 16 %). Detektor slúži výhradne ako prvotný podnet, nie ako definitívny dôkaz.

- **Krížové overenie (Cross-validation):** Vložte podozrivý text do dvoch nezávislých detektorov (napr. GPTZero a Copyleaks). Ak sa výsledky výrazne rozchádzajú, miera podozrenia klesá.

- **Analýza zvýraznených pasáží a štýlu:** Namiesto sledovania jediného percenta skúmajte konkrétne zvýraznené vety a porovnajte ich s doterajším písomným prejavom študenta.
- **Reflexívny rozhovor (Ústne overenie):** Vyučujúci položí žiakovi cielené otázky k vnútornej logike, metodike a odborným pojmom v práci. Ak žiak nedokáže vysvetliť vlastné postupy, práca sa považuje za neautentickú.
- **Písomná rekonštrukcia v škole:** Žiak vypracuje v stanovenom čase priamo v triede a bez použitia technológií krátky abstrakt, osnovu alebo odpovede na kľúčové otázky k téme.
- **Kontrola histórie konverzácie:** Žiak predloží históriu chatu/promptov, ak išlo o zadanie v režime s povolenou AI.

Následky a disciplinárne opatrenia:

- **Hodnotenie práce:** Práca vypracovaná v rozpore s pravidlami sa považuje za nesplnenú (neklasifikuje sa / hodností sa 0 % / nedostatočný) z dôvodu chýbajúceho vlastného autorského vkladu.
- **Náhradný termín:** Žiak dostane náhradný termín na preukázanie vedomostí formou bez použitia technológií (test alebo ústne preskúšanie).
- **Disciplinárne opatrenia:** Neoprávnené použitie AI sa považuje za akademický podvod a porušenie Školského poriadku, čo môže byť podnetom na udelenie pohovoru, napomenutia alebo pokarhania triednym učiteľom či riaditeľom školy.